

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Faisala Husseiniho a Mgr. Petra Pospíšila ve věci

žalobce: **ENERGO Hustopeče s.r.o.**, IČ: 25509144
sídlem Dukelské náměstí 36/10, 693 01 Hustopeče
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Knapem
sídlem Bratislavská 27, 636 01 Hustopeče

proti
žalovanému: **Energetický regulační úřad**
sídlem Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí Rady žalovaného ze dne 30. 9. 2020, č.j. 07659-14/2019-ERU,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Výše označeným rozhodnutím Rada žalovaného zamítla rozklad žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 1. 2020, č. j. 07659-9/2019-ERU, sp. zn. OSR-07659-9/2019-ERU, kterým žalovaný uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), kterého se dopustil tím, že jako prodávající požadoval po svých odběratelích cenu tepelné energie za rok 2017, jejíž výše nebyla v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen dle § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách, neboť v cenové lokalitě „Hustopeče – Gen. Peřiny A5/12“ v položce „Odpisy“ kalkulace výsledné ceny tepelné energie uplatnil u majetku „technologie“ zařazeného k odpisování v roce 2009 neoprávněné odpisy ve výši 90 272 Kč bez DPH, za což mu byla uložena pokuta ve výši 10 000 Kč a dále povinnost k úhradě nákladů řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč.
2. V prvostupňovém rozhodnutí žalovaný popsal zjištěný skutkový stav, přičemž po posouzení věci dospěl k závěru, že žalobce svým jednáním naplnil jak materiální, tak i formální znaky přestupku. Po stránce skutkové žalovaný konstatoval, že žalobce v roce 2017 provozoval na území města Hustopeče v cenové lokalitě „Hustopeče – Gen. Peřiny A5/12“ domovní plynovou kotelnu, kterou zařadil do užívání v roce 2009. V prvním roce u uvedeného majetku uplatnil daňové odpisy rovnoměrné a stanovil roční odpis ve výši 129 522 Kč a v dalších letech stanovil roční odpis ve výši 247 269 Kč, když pořízený majetek zařadil do odpisové skupiny 3 s životností na dobu 10 let. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobce tím, že dlouhodobý majetek „technologie“ zařazený do užívání v roce 2009 v předmětné cenové lokalitě odpisoval s dobou odpisování 10 let, nepostupoval v souladu s ustanovením bodu (2.2.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 7/2008, dle kterého jsou povolenými odpisy v ceně tepelné energie účetní odpisy provozovaného majetku pro výrobu.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

3. Žalobce ve včas podané žalobě namítá nesprávné právní posouzení věci žalovaným, proto navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí jako nezákonné zrušil.
4. Žalobce uvedl, že majetek byl do užívání zařazen dříve, než nabylo účinnosti cenové rozhodnutí žalovaného č. 1/2010 k cenám tepelné energie, odpisy se tak řídí předcházejícími předpisy. Žalobce tedy využil možnosti stanovit uznatelné odpisy dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o daních z příjmů“), přičemž tento zákon vymezil jako základní podmínku pro stanovení uznatelných odpisů odpisový plán, který bude vycházet z doby použitelnosti daného majetku. Dle žalobce takto stanovené plány vyhovují požadavku na stanovené spravedlivé výše odpisů jednotlivých druhů majetku. Od roku 1998 žalobce uplatňuje odpisy majetku tak, že reagují na vývoj odpisových sazeb pro rovnoměrné odpisování majetku dle § 31 odst. 1 písm. a) zákona o daních z příjmů s tím, že v případě změny odpisových sazeb na základě jednotlivých novelizací byl odpisový plán průběžně aktualizován.
5. Žalobce také uvedl, že v letech 2003 a 2010 u něj provedla cenovou kontrolu Státní energetická inspekce a u položky odpisů neshledala žádné pochybení. Žalobce má tak za to, že by žalovaný neměl tyto závěry při kontrole v roce 2011 zpochybňovat. Prováděný způsob odpisů nebyl nikdy rozporován a dle žalobce je v souladu s platnými předpisy.
6. V cenovém rozhodnutí pro rok 2011 je mimo jiné v bodě (2.2.4) uvedeno, že „[u] majetku, který byl již dodavatelem k 31. prosinci 2010 odpisován, dodavatel uplatňuje do ceny tepelné

energie povolené odpisy v souladu s cenovými předpisy účinnými do nabytí účinnosti tohoto cenového rozhodnutí až do úplného odepsání tohoto majetku.“ V cenových rozhodnutích žalovaného k cenám tepelné energie pro roky předcházející roku 2011 byl u položky „odpisy“ vždy uveden odkaz na zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví i zákon o daních z příjmů. Proto se žalobce rozhodl využít pro nastavení odpisových plánů využít právě zákon o daních z příjmů, který uvádí konkrétní sazby odepisování pro jednotlivé druhy majetku.

III. Vyjádření žalovaného

7. Ve vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že žalobní námitky jsou totožné s odvolacími, proto v podrobnostech odkázal na žalobou napadené rozhodnutí.
8. Žalovaný zdůraznil, že podle bodu (2.2.3) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 2/2013, ve znění cenového rozhodnutí č. 4/2015, které na posuzovaný případ z časového hlediska dopadá, platí, že u majetku, který již byl žalobcem k 31. 12. 2010 odepisován, uplatňuje žalobce do ceny tepelné energie povolené odpisy v souladu s cenovými předpisy účinnými do nabytí účinnosti tohoto cenového rozhodnutí až do úplného odepsání tohoto majetku. Předchozím cenovým předpisem bylo cenové rozhodnutí č. 7/2008, jež v bodu (2.2.1) přílohy č. 1 stanoví, že povolenými odpisy v ceně tepelné energie jsou účetní odpisy provozovaného majetku pro výrobu a rozvod tepelné energie podle zvláštního právního předpisu, přičemž doba odepisování odpovídá dlouhodobě obvyklé použitelnosti daného majetku, v odůvodněných případech minimálně však době odepisování podle zvláštního právního předpisu, kterým je v daném případě zákon o daních z příjmů. Ustanovení bodu (2.2.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 7/2008 je nutno chápat tak, že zahrnování odpisů odpovídajících odpisům daňovým do ceny tepelné energie je výjimkou, kterou je možno aplikovat pouze tehdy, pokud nebylo možno zahrnout do ceny odpisy ve výši odpovídající účetním odpisům vycházejícím z obvyklé doby použitelnosti majetku. Nejedná se tedy o obecně připouštěnou možnost, kterou by bylo možno bez dalšího aplikovat, neboť bod (2.2.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 7/2008 neobsahuje právo volby mezi účetními a daňovými odpisy. Na zákon o daních z příjmů je zde odkazováno jako na předpis, podle kterého se určuje minimální doba odepisování majetku v odůvodněných případech, neplyne z toho však oprávnění licencovaného subjektu odepisovat daný majetek ve výši stanovené podle zákona o daních z příjmů bez dalšího.
9. K námitce žalobce, že Státní energetická inspekce neshledala žádné pochybení, žalovaný uvedl, že u kontroly za rok 2002 je nutno vycházet z tehdejší odlišné úpravy. Státní energetická inspekce kontrolovala především meziroční nárůst nákladů v ceně tepelné energie, přičemž není zřejmé, že by se podrobněji zabývala zahrnováním odpisů do ceny z hlediska doby odepisování. Navíc se tato kontrola nemohla vztahovat k majetku pořízenému po roce 2002. Co se týče kontroly za rok 2009 žalovaný konstatuje, že ani při této kontrole nebyly ve vztahu k odpisům vysloveny žádné závěry. Nelze tedy ani uvažovat o tom, že by žalobce na základě těchto kontrol mohl nabýt dojmu, že veškeré jím uplatněné náklady v cenách tepelné energie jsou oprávněné.
10. S ohledem na výše uvedené žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci soudem

11. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí Rady žalovaného, jakož i předcházející prvostupňové rozhodnutí žalovaného, včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že žaloba **není důvodná**.
12. Soud předesílá, že kvalita žaloby předurčuje kvalitu rozhodnutí soudu; řízení před správními soudy je ovládáno zásadou dispoziční. Je-li tedy žaloba kuse zdůvodněna, je tak předurčen nejen rozsah přezkumné činnosti soudu, ale i obsah rozsudku soudu. Soud není povinen ani oprávněn domýšlet argumenty za žalobce. Žalobní námitky v podstatě kopírují námitky odvolací, o kterých bylo rozhodnuto napadeným rozhodnutím. Krajský soud se ztotožnil se závěry učiněnými žalovaným v napadeném rozhodnutí. Napadené rozhodnutí je důkladné a je z něj zřejmé, jakými úvahami se správní orgán při rozhodování řídil, soud proto v podrobnostech na obsah napadeného rozhodnutí odkazuje (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu z 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, č. 1350/2007 Sb. NSS; všechna zde uvedená rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na www.nssoud.cz).
13. Soud poznamenává, že žalobce nerozporuje zjištěný skutkový stav, že v položce „Odpisy“ kalkulace výsledné ceny tepelné energie za rok 2017 uplatnil u majetku „technologie“ zařazeného k odpisování v roce 2009 odpisy podle zákona o daních z příjmů namísto odpisů podle zákona o účetnictví, čímž došlo k navýšení nákladů na vytápění v dané cenové lokalitě o 90 272 Kč bez DPH, tak jak to zjistil žalovaný. Žalobce však nesouhlasí se závěrem žalovaného, že tento postup nebyl v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen tepla a uplatnil do ceny ekonomicky neoprávněný náklad.
14. Podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách se dopustí přestupku prodávající, pokud *„sjedná nebo požaduje cenu, jejíž výše nebo kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle § 6 odst. 1 zákona o cenách.“* Podmínky věcného usměrňování cen tepelné energie jsou stanoveny cenovými rozhodnutími Energetického regulačního úřadu.
15. Podle bodu (2.2.3) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu ze dne 1. 11. 2013, č. 2/2013 k cenám tepelné energie, ve znění cenového rozhodnutí č. 4/2015, účinného v době spáchání předmětného přestupku, platí, že *„[u] majetku, který již byl dodavatelem k 31. prosinci 2010 odepisován, uplatňuje dodavatel do ceny tepelné energie povolené odpisy v souladu s cenovými předpisy účinnými do nabytí účinnosti tohoto cenového rozhodnutí až do úplného odepsání tohoto majetku.“*
16. Podle bodu (2.2.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu ze dne 2. 9. 2008, č. 7/2008 k cenám tepelné energie, které bylo účinné v době zahrnutí předmětného majetku do užívání, platí, že *„[p]ovolenými odpisy v ceně tepelné energie jsou účetní odpisy provozovaného majetku pro výrobu a rozvod tepelné energie podle zvláštního právního předpisu (poznámka pod čarou odkazovala na zákon o účetnictví), přičemž doba odpisování odpovídá dlouhodobě obvyklé použitelnosti daného majetku, v odůvodněných případech minimálně však době odpisování podle zvláštního právního předpisu (poznámka pod čarou odkazovala na zákon o daních z příjmů).“*
17. Ve shodě s žalovaným soud uvádí, že již z jazykového výkladu bodu (2.2.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu ze dne 2. 9. 2008, č. 7/2008 k cenám tepelné energie, vyplývá, že základní režim odpisů se řídí účetními předpisy. Možnost postupovat dle zákona o daních z příjmů je v tomto ustanovení jako výjimečná alternativa pro odůvodněné případy, nijak tedy z dané úpravy nevyplývá, že by si subjekt mohl vybrat, jakým způsobem bude odpisy majetku provádět. Jak konstatovala Rada žalovaného na str. 6 napadeného rozhodnutí: *„Na zákon o daních z příjmů je zde odkazováno pouze jako na předpis,*

podle kterého se určuje minimální doba odpisování majetku v odůvodněných případech a neplyne z ní oprávnění účastníka řízení odepisovat daný majetek ve výši stanovené podle zákona o daních z příjmů bez dalšího. Odůvodněným případem, kdy by bylo možno zahrnovat odpisy do ceny tepelné energie ve výši odpovídající odpisům daňovým, by z hlediska bodu (2.2.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 7/2008 byla např. situace, kdy by držitel licence nabyt již použitý a v určité míře účetně odepsaný majetek, u něhož by již nebylo možno očekávat standardní dobu použitelnosti jako u majetku nového [v této souvislosti Rada poznamenává, že cenové rozhodnutí č. 1/2010 v bodě (2.2.3) přílohy č. 1 již tuto výjimku formuluje výslovně], Z výše uvedeného vyplývá, že v odůvodněných případech by bylo možné předmětný majetek „technologie“ odpisovat po dobu kratší, než je jeho dlouhodobě obvyklá použitelnost, a to až do minimální doby odpisování podle zákona o daních z příjmů, avšak žádné takové relevantní důvody pro uvedený postup v tomto případě Rada neshledala.“

18. Podle názoru soudu Rada žalovaného srozumitelně uvedla, co je možno považovat za „odůvodněné případy“, kdy je možné zahrnovat odpisy do ceny tepelné energie ve výši odpovídající odpisům daňovým. Na to navazuje rovněž srozumitelné a logické vyjádření Rady žalovaného ke znaleckému posudku pana L. M. ze dne 8. 9. 2016, č. 655/2016, a vyjádřením společností dodávajících posuzované technologie. Zde Rada žalovaného uvádí, že ani ze zmíněného znaleckého posudku nevyplývá kratší doba životnosti posuzovaných zařízení a vyjádření znalce na ponechání vykazování nákladů u příslušné kotelny se nevztahuje ke znaleckému úkonu jako takovému, jímž bylo posouzení doby použitelnosti určených aktiv.
19. Žalovaný (str. 10 prvostupňového rozhodnutí) jakož i Rada žalovaného (viz str. 6 až 7 napadeného rozhodnutí) se tedy důkladně vypořádali s výkladem pojmu „dlouhodobá použitelnost majetku“ a jeho aplikaci na majetek žalobce.
20. Nelze tak přisvědčit námitce žalobce, že by žalovaný postupoval dle špatného cenového rozhodnutí, když výslovně uvedl porušení bodu (2.2.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí Energetické regulačního úřadu ze dne 2. 9. 2008, č. 7/2008 k cenám tepelné energie, které bylo účinné v době zařazení do užívání předmětného odpisovaného majetku. Cenové rozhodnutí č. 1/2012 k cenám tepelné energie žalovaný uvedl jen pro srovnání, avšak neaplikoval jej na nyní posuzovanou věc.
21. Důvodná není ani námitka možnosti využití postupu dle zákona o daních z příjmů. Jak soud vyložil v bodě 19. tohoto rozsudku, z bodu (2.2.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí Energetické regulačního úřadu ze dne 2. 9. 2008, č. 7/2008 k cenám tepelné energie neplyne možnost výběru, podle kterého předpisu má žalobce postupovat.
22. Námitkami, které se týkají závěrů Státní energetické inspekce, se Krajský soud zabýval již ve svém rozsudku z 15. 5. 2019, č. j. 29 A 70/2017-101, který byl „potvrzen“ rozsudkem Nejvyššího správního soudu z 11. 12. 2020, č. j. 5 As 151/2019-32. Na zmíněný rozsudek zdejšího soudu ostatně odkázala i Rada žalovaného v napadeném rozhodnutí.
23. Ke kontrolám provedeným Státní energetickou inspekcí Rada žalovaného uvedla, že „neshledala, že by neodůvodněným postupem Energetického regulačního úřadu mělo být narušeno legitimní očekávání účastníka řízení. U kontroly za rok 2002 je nutno vycházet z tehdejší odlišné konstrukce cenových rozhodnutí a nastavení pravidel věcného usměrňování, když Státní energetická inspekce kontrolovala především meziroční nárůst nákladů v ceně tepelné energie, přičemž není zřejmé, že by se podrobněji zabývala zahrnováním odpisů do ceny z hlediska doby odpisování. Navíc tato kontrola se nemohla vztahovat k majetku pořízenému po roce 2002.“

Ohledně kontroly ceny tepelné energie za rok 2009 Rada konstatuje, že ani při této kontrole nebyly ve vztahu k odpisům vysloveny žádné závěry. Nelze tedy uvažovat o tom, že by účastník řízení na základě těchto kontrol mohl nabýt oprávněného dojmu, že veškeré jím uplatňované náklady v cenách tepelné energie v dané cenové lokalitě jsou oprávněné.“

24. V daném ohledu soud uvádí, že s konstatovanými závěry Rady žalovaného souhlasí. Dodává pak, že žalobce nijak nerozporuje správnost těchto úvah, přičemž pouze opakuje, že správnost jeho postupu lze dovodit ze závěrů Státní energetické inspekce.
25. Pokud žalobce uvádí, že z jeho strany, nedošlo k majetkovému prospěchu, i s touto otázkou se napadená rozhodnutí vypořádala, když poukázala na nesprávnost postupu žalobce při odpisování, který mohl vést k tomu, že odběratelé zaplatí v určitém období vyšší cenu dodávek, resp. mohou být takto dotčeni odběratelé, kteří dodavatele změní (viz str. 8 napadeného rozhodnutí). Moderovat sankci pak soud dle § 78 odst. 2 s. ř. s. nemohl, protože žalobce takový návrh nevznášel, pouze uváděl, že rozhodnutí považuje za nesprávné, v rozporu s právními předpisy.

V. Závěr a náklady řízení

26. Na základě výše uvedeného soud žalobu zamítl, neboť není důvodná (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
27. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměla (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, pročež mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 18. května 2023

JUDr. Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu